

แพทยสภา

The Medical Council of Thailand

ประกาศแพทยสภา

ที่ ๓ /๒๕๖๙

เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

พ.ศ. ๒๕๖๙

ตามที่ข้อบังคับแพทยสภา ว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติและวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ และข้อ ๑๘ และตามประกาศแพทยสภา เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดให้ผู้รับการฝึกอบรม การดำเนินการหลักสูตรการฝึกอบรม ระยะเวลา สถานที่ปฏิบัติงาน ลักษณะและปริมาณงานที่ปฏิบัติ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิยื่นคำขอหนังสืออนุมัติและวุฒิบัตร รวมทั้งการสอบหรือการประเมินความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในเกณฑ์หลักสูตรที่แพทยสภารับรอง

นอกจากนี้ตามข้อ ๒๕ กำหนดให้คณะกรรมการฝึกอบรมและสอบความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม (อฝส.) แต่ละสาขา มีอำนาจหน้าที่ในการ (๑) วางเป้าหมาย จัดทำหลักสูตร และวิธีการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน (๒) กำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของโรงพยาบาลหรือสถาบันฝึกอบรม สาขาหรืออนุสาขานั้น (๓) ประเมินคุณภาพของโรงพยาบาลหรือสถาบันฝึกอบรม ตามหลักเกณฑ์การประเมินสถาบันฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านที่แพทยสภากำหนด เพื่อเสนอให้แพทยสภารับรองหรือยกเลิกการรับรอง ทั้งนี้การประเมินคุณภาพโรงพยาบาล หรือสถาบันฝึกอบรมนี้ให้พิจารณาทุก ๕ ปี (๔) ประเมินคุณสมบัติของผู้ที่ยื่นคำขอหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตร เพื่อเป็นผู้มีสิทธิสอบ (๕) ดำเนินการสอบและตัดสินผลการสอบ (๖) ติดตามผล ทำข้อเสนอแนะ และดำเนินการแก้ปัญหาการฝึกอบรมสาขาหรืออนุสาขานั้น และ (๗) ควบคุมให้โครงการฝึกอบรมในสาขาหรืออนุสาขานั้น ดำเนินไปตามเป้าหมายที่แพทยสภากำหนด ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของราชวิทยาลัยที่รับผิดชอบสาขาหรืออนุสาขานั้นตามหลักเกณฑ์ที่แพทยสภากำหนด

ดังนั้นเพื่อให้มีหลักเกณฑ์ในการดำเนินงานของ อฝส. ทุกคณะดังกล่าวให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และเพื่อเป็นการประกันคุณภาพของผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาและอนุสาขาต่างๆ รวมทั้งเพื่อใช้เป็นหลักในการจัดทำมาตรฐานด้านต่างๆ อันจะส่งผลให้การจัดการฝึกอบรมมุ่งสู่เป้าหมายในการผลิตแพทย์เฉพาะทางได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล จึงเห็นสมควรให้มีการพัฒนาปรับปรุงกรอบมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของแต่ละสาขาและอนุสาขา คณะกรรมการแพทยสภาโดยคำแนะนำของคณะกรรมการกลางฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน ได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ ให้ออกประกาศไว้ดังนี้

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๖๙ หน้าที่ ๑

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศแพทยสภา เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๖๙”

ข้อ ๒ ให้ใช้ประกาศนี้สำหรับการกำหนดเป้าหมายของการจัดการฝึกอบรมเพื่อให้ผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาและอนุสาขาต่างๆ ในทุกระดับคุณวุฒิและสาขา และให้ใช้บังคับตั้งแต่ปีการฝึกอบรม ๒๕๗๐ เป็นต้นไป

ให้ยกเลิกประกาศแพทยสภาที่ ๗๙/๒๕๖๕ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๖๕

บรรดาข้อกำหนด ประกาศ เกณฑ์ และมติอื่นใดในส่วนที่มีประกาศไว้แล้วในประกาศนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งประกาศนี้ ให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“แพทย์เฉพาะทาง” หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมซึ่งได้รับหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาและอนุสาขาต่างๆ จากแพทยสภา

“ราชวิทยาลัย” หมายความว่า ราชวิทยาลัยหรือวิทยาลัยวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ ที่แพทยสภามอบหมายให้กำกับดูแลการฝึกอบรมสาขาหนึ่งสาขาใด

“สาขา” หมายความว่า สาขาและอนุสาขาที่แพทยสภาออกหนังสืออนุมัติและวุฒิบัตร ตามข้อ ๕ แห่งข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติและวุฒิบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๕๒

“ออฟส.” หมายความว่า คณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมแต่ละสาขา

“การฝึกอบรม” หมายความว่า การฝึกอบรมหรือการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่างๆ

“สถาบันฝึกอบรม” หมายความว่า สถาบันทางการแพทย์ที่ทำการฝึกอบรมความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่าง ๆ ที่แพทยสภารับรองตามมาตรา ๘ (๕) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕

“แผนงานฝึกอบรม” หมายความว่า แผนที่วางไว้เป็นแนวในการดำเนินการฝึกอบรมความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมแต่ละสาขาของสถาบันฝึกอบรมแต่ละแห่ง ที่แพทยสภารับรองหลักสูตรตามมาตรา ๘ (๔) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ เพื่อการฝึกอบรมความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขานั้น

ข้อ ๔ ประกาศนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบมาตรฐานให้ราชวิทยาลัย ออฟส. สถาบันฝึกอบรม และแผนงานฝึกอบรมใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการจัดการฝึกอบรม ให้สามารถผลิตแพทย์เฉพาะทางสาขาต่างๆ ที่มีคุณภาพ และเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิแพทย์เฉพาะทาง

ข้อ ๕ ให้ราชวิทยาลัยและ อฝส. นำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ
เวชกรรมนี้ ไปพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่างๆ (มคอ.๑)
ตามแนวทางในผนวก ก. เพื่อสถาบัน/แผนงานฝึกอบรมได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียด
ของหลักสูตรและแผนงานฝึกอบรม รวมทั้งจัดการเรียนการสอนเพื่อให้คุณภาพของแพทย์เฉพาะทางที่ผลิตใน
สาขาเดียวกันมีมาตรฐานที่เทียบเคียงกันได้ทั้งในระดับชาติและระดับสากล

มาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาใดที่แพทยสภานุมัติไว้
แล้ว และยังคงมีการฝึกอบรมอยู่ในวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ให้ราชวิทยาลัยและ อฝส. จัดให้มีการพัฒนา
มาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขานั้นตามวรรคหนึ่ง แล้วเสนอแพทยสภา
เพื่อพิจารณาอนุมัติให้แล้วเสร็จภายใน เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ หลังจากทีประกาศแพทยสภานี้มีผลใช้บังคับ
สำหรับสาขาหลัก และภายในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๗๐ สำหรับอนุสาขา

กรณีสาขาใหม่ที่แพทยสภานุมัติให้เริ่มมีการฝึกอบรมไว้แล้วแต่ยังไม่ถึงห้าปีในวันที่ประกาศนี้มีผลใช้
บังคับ ราชวิทยาลัยและ อฝส. อาจจัดให้มีการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบ
วิชาชีพเวชกรรมสาขานั้น แล้วเสนอแพทยสภาเพื่อพิจารณาอนุมัติให้แล้วเสร็จก่อนครบกำหนดห้าปีนับแต่วันที่
แพทยสภามีมติอนุมัติให้เริ่มมีการฝึกอบรมสาขานั้นก็ได้

สาขาใดที่แพทยสภานุมัติมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมแล้ว
ตามวรรคสองและวรรคสาม ให้ราชวิทยาลัยและ อฝส. จัดให้มีการปรับปรุงมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความ
ชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขานั้น แล้วเสนอแพทยสภาเพื่อพิจารณาอนุมัติอย่างน้อยทุกห้าปี
เว้นแต่สาขาใดมีการฝึกอบรมเกินกว่าสามระดับชั้น อาจดำเนินการปรับปรุงเกณฑ์ดังกล่าวเกินกว่าทุกห้าปีก็ได้
แต่ต้องไม่เกินกว่าสองปีนับแต่ปีที่ครบระยะเวลาของทุกระดับชั้นในการฝึกอบรมสาขานั้น

สาขาใดไม่ได้มีการดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคสอง วรรคสาม หรือ
วรรคสี่ แล้วแต่กรณี ให้ระงับการฝึกอบรมสาขานั้นไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จ และ
กรณีถูกระงับการฝึกอบรมตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปให้ยกเลิกการฝึกอบรมสาขานั้น

กรณีราชวิทยาลัยพิจารณาเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการฝึกอบรมผู้มีความรู้ความชำนาญในการ
ประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาใดเพิ่มเติม เมื่อได้ดำเนินการตามประกาศแพทยสภาที่ ๒๕/๒๕๕๙ เรื่อง
หลักเกณฑ์การขออนุมัติมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาใหม่ และ
ได้รับอนุมัติจากแพทยสภาแล้ว ให้คณะอนุกรรมการที่แพทยสภาแต่งตั้งขึ้นตามประกาศดังกล่าวดำเนินการ
พัฒนามาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขานั้นตามวรรคหนึ่ง เสนอแพทยสภา
เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป และให้นำความในวรรคสามและวรรคสี่มาใช้บังคับกับสาขาดังกล่าวโดยอนุโลม

ข้อ ๖ ให้สถาบันฝึกอบรมจัดให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรและรายละเอียดของแผนงาน
ฝึกอบรม (มคอ.๒) โดยมีตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และเกณฑ์
การประเมินตามมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม (มคอ.๑) ของสาขานั้น
ที่แพทยสภานุมัติแล้วตามข้อ ๕ วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคสี่ แล้วแต่กรณี เสนอต่อ อฝส. และราชวิทยาลัย

ที่แพทยสภามอบหมายให้กำกับดูแลการฝึกอบรมสาขานั้นพิจารณาอนุมัติ ให้แล้วเสร็จภายในหกเดือนนับแต่ วันที่แพทยสภามีมติอนุมัติมาตรฐานคุณวุฒิ (มคอ.๑) สาขาดังกล่าว

ข้อ ๗ ให้สถาบันฝึกอบรมรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรและแผนงานฝึกอบรม ตลอดจน ดำเนินการวัดและประเมินผล โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามเกณฑ์มาตรฐานแพทยศาสตรศึกษาเพื่อการรับรอง คุณภาพสถาบันฝึกอบรมแพทย์หลังปริญญา (มคอ.๓) แต่ละสาขาในผนวก ข. เพื่อให้มั่นใจว่าแพทย์เฉพาะทาง ที่สำเร็จการฝึกอบรมนั้นมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนด ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่ ๑๕ ส. และ ราชวิทยาลัยที่แพทยสภามอบหมายให้กำกับดูแลการฝึกอบรมสาขานั้นพิจารณาอนุมัติหลักสูตรและแผนงาน ฝึกอบรม (มคอ.๒) ตามมาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขานั้น

กรณีสถาบันทางการแพทย์ซึ่งแพทยสภารับรองให้เปิดเป็นสถาบันฝึกอบรมได้แล้ว ประสงค์จะเปิดการ ฝึกอบรมผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาใด ที่แพทยสภามีมติกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขานั้น ตามข้อ ๕ วรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำเนินการโดยอนุโลมตามวรรคหนึ่ง ตามระบุในผนวก ค.

ข้อ ๘ ให้ราชวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการในผนวก ง. เพื่อรับรองมาตรฐาน และคุณภาพการฝึกอบรมของแผนงานฝึกอบรม แต่ละแผนของสถาบันฝึกอบรมแต่ละแห่ง โดยอย่างน้อย แผนงานฝึกอบรมนั้นต้องบรรลุข้อมาตรฐานที่กำหนดไว้ทุกข้อ ตามเกณฑ์มาตรฐานการฝึกอบรมความรู้ความ ชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม (มคอ.๓) ผนวก ข. แล้วเสนอให้แพทยสภาเห็นชอบให้แล้วเสร็จภายใน สองปีนับแต่วันที่หลักสูตรและแผนงานฝึกอบรม (มคอ.๒) ดังกล่าวได้รับการอนุมัติ (ภายในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๗๒ สำหรับสาขาหลัก และภายในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๗๓ สำหรับอนุสาขา)

แผนงานฝึกอบรมสาขาใดที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการฝึกอบรมตามวรรคหนึ่งแล้ว มีสิทธิได้รับการ ประเมินศักยภาพการฝึกอบรม เพื่อเสนอให้แพทยสภาพิจารณาอนุมัติเพิ่มหรือคงจำนวนการรับแพทย์เข้ารับการ ฝึกอบรมในปีการฝึกอบรมถัดไปได้

กรณีที่แผนงานฝึกอบรมสาขาของสถาบันฝึกอบรมแห่งใดไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานการฝึกอบรม ตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้ระงับการรับแพทย์เข้าฝึกอบรมไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าแผนงานฝึกอบรมนั้น จะได้รับการรับรอง และหากถูกระงับการรับแพทย์เข้าฝึกอบรมตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปให้ยกเลิกแผนงานฝึกอบรมนั้น

ให้ราชวิทยาลัยและ ๑๕ ส. จัดให้มีการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานและคุณภาพการฝึกอบรมของ แผนงานฝึกอบรมของสถาบันฝึกอบรมแต่ละแห่งตามวรรคหนึ่งซ้ำ เพื่อให้มีการพัฒนาการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยตามระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ ๕ วรรคสี่ และให้นำความในวรรคสองและวรรคสามมาใช้บังคับโดย อนุโลมด้วย

ข้อ ๙ ให้สำนักงานเลขาธิการแพทยสภาเผยแพร่มาตรฐานคุณวุฒิความรู้ความชำนาญในการประกอบ วิชาชีพเวชกรรมสาขาต่างๆ (มคอ.๑) ที่แพทยสภาอนุมัติแล้วตามข้อ ๕ ให้สาธารณชนทราบทั่วกัน

ให้ราชวิทยาลัยเผยแพร่หลักสูตรและแผนงานฝึกอบรมของสถาบันฝึกอบรมที่แพทยสภาเห็นชอบแล้ว ตามข้อ ๖ ให้สาธารณชนทราบทั่วกันด้วย

ข้อ ๑๐ แผนงานฝึกอบรมของสถาบันฝึกอบรมใดที่มีผู้สำเร็จการฝึกอบรมและยังคงเปิดการฝึกอบรมอยู่ในวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ต้องพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรและแผนงานฝึกอบรมนั้นให้ได้รับการรับรองตามประกาศนี้ ภายในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๗๐ สำหรับสาขาหลัก และภายในเดือนมิถุนายนพ.ศ. ๒๕๗๑ สำหรับอนุสาขา

แผนงานฝึกอบรมของสถาบันฝึกอบรมใดที่เปิดการฝึกอบรมอยู่ในวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ แต่ยังไม่ มีผู้สำเร็จการฝึกอบรม ต้องพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรและแผนงานฝึกอบรมนั้นให้ได้รับการรับรองตาม ประกาศนี้ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้สำเร็จการฝึกอบรม

สำหรับสถาบัน/แผนงานฝึกอบรมที่จะรับผู้รับการฝึกอบรมใหม่เป็นครั้งแรก ต้องดำเนินการพัฒนา หลักสูตรที่สอดคล้องกับประกาศนี้ตั้งแต่ปีการฝึกอบรม ๒๕๖๙ เป็นต้นไป

ข้อ ๑๑ กรณีแผนงานฝึกอบรมใดได้รับการรับรองมาตรฐานการฝึกอบรมจากสภารับรองมาตรฐานเวช บัณฑิตศึกษานานาชาติ (Accreditation Council for Graduate Medical Education-International: ACGME-I) หรือองค์กรรับรองมาตรฐานเวชบัณฑิตศึกษานานาชาติแห่งอื่นที่สหพันธ์โลกเพื่อการแพทยศาสตร์ ศึกษา (World Federation for Medical Education: WFME) รับรองแล้ว ให้ถือว่าแผนงานฝึกอบรมนั้นได้รับการรับรองมาตรฐานการฝึกอบรมตามประกาศนี้แล้วด้วย

ข้อ ๑๒ ให้ราชวิทยาลัยกำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้การจัดการฝึกอบรม เป็นไปอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานตามเจตนารมณ์ของประกาศนี้

ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่ กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการกลางการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านที่จะ พิจารณาและให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกลางฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านนั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงสมศรี เผ่าสวัสดิ์)

นายกแพทยสภา